

Sygn. akt VI GC 1588/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym: Przewodniczący: Sędzia Witold Zawisza

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2021 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...)S.A. w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanej (...)S.A. w W. na rzecz powoda K. K. kwotę 4.455,74 zł (cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt pięć złotych 74/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 marca 2019 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.085,08 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt pięć złotych 08/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 4) nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 33,54 zł (trzydzieści trzy złote 54/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;
- 5) nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 1.084,53 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt cztery złote 53/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sędzia

Sygn. akt VI GC 1588/19

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 17 kwietnia 2019 r. powód K. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)S.A. w W. kwoty 4.584,89 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 14 stycznia 2018 r., a także o zwrot kosztów procesu. Podniósł, że jako cesjonariusz dochodzi odszkodowania za skutki kolizji drogowej, której sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Na żadaną kwotę składały się: koszty z tytułu naprawy pojazdu w kwocie 6.639,75 zł pomniejszone o dotychczas wypłacone odszkodowanie w wysokości 2.829,76 zł oraz koszty z tytułu najmu samochodu zastępczego w kwocie 774,90 zł, pozwany nie przyznał odszkodowania za najem pojazdu zastępczego /k. 2-3/.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 maja 2019 r. powództwo uwzględniono w całości /k. 27/.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucił, że poszkodowany nie określił wysokości odszkodowania podczas zgłoszenia szkody. Wskazał, że wysokość szkody ustalona przez powoda została wyliczona w oparciu o hipotetyczną kalkulację. Według pozwanego powód nie przedłożył żadnego dokumentu uzasadniającego wysokość żadanego odszkodowania z tytułu naprawy uszkodzonego

pojazdu. Ponadto poszkodowany nie poniósł kosztów naprawy w kwocie brutto, zatem odszkodowanie powinno być wypłacone w kwocie netto. Zarzucił powodowi zawyżoną stawkę za roboczogodzinę. Wskazał, że pojazd w dacie szkody liczył 10 lat i powinien zostać naprawiony częściami porównywalnej jakości. Pozwany nie przyznał kosztów związanych z najem pojazdu zastępczego z uwagi na brak wykazania dokonania naprawy. Podniósł, że w trakcie zgłoszenia informował o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalniach współpracujących z pozwanym i o akceptowalnych stawkach. Poszkodowany nie skorzystał z propozycji pozwanego czym dopuścił się zwiększenia rozmiarów szkody. Kwestionował wysokość stawki czynszu najmu powoda. Według pozwanego okres najmu powinien wynosić 3 dni. Kwestionował naliczone odsetki, które powinny zostać naliczone po upływie 7 dni od doręczenia wezwania do zapłaty, tj. od 14 marca 2018 r. /k. 33-37/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W wyniku zdarzenia z dnia 13 grudnia 2017 r. uszkodzeniu uległ samochód marki F. (...) (nr rej. (...), rok produkcji 2007), należący do J. K.. Sprawca szkody był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego - (...) S.A. w W.. Poszkodowany nie był uprawniony do odliczenia podatku VAT. Szkada została zgłoszona 14 grudnia 2017 r.

Bezsporne

W dniu 13 grudnia 2017 r. poszkodowany zawarł z powodem K. K. umowę cesji wierzytelności, na mocy której przelał na jego rzecz wierzytelność przysługującą mu z tytułu odszkodowania za naprawę pojazdu i najem pojazdu zastępczego wskutek zdarzenia z dnia 13 grudnia 2017 r.

dowód: umowa cesji wierzytelności /k. 8/

Pismem z dnia 15 grudnia 2017 r. pozwany przekazał informację poszkodowanemu, że szkoda została zarejestrowana i poinformował o zasadach wynajmu i akceptowalnych stawkach, m.in. dla klasy (...) do 75 zł netto (1-3 dni), do 70 zł netto (4-7 dni).

dowód: pismo pozwanego /k. 48-49/

Pozwany przeprowadził oględziny pojazdu w dniu 19 grudnia 2017 r.

dowód: dokumentacja zdjęciowa /k. 43-46/

Pozwany w oparciu o kosztorys z dnia 19 grudnia 2017 r. przyznał tytułem odszkodowania kwotę 2.829,76 zł brutto za koszty naprawy uszkodzonego pojazdu z wykorzystaniem 3 części o porównywalnej ((...), (...)) i 1 części oryginalnej (...). W kosztorysie przyjęto stawkę za roboczogodzinę na poziomie 50 zł netto, a także uznanie materiału lakierniczego w 40%.

dowód: kalkulacja pozwanego /k. 9-12, k. 41-42/, decyzja pozwanego /k. 40/

Według kalkulacji naprawy sporządzonej na zlecenie powoda w dniu 20 grudnia 2017 r. koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wyniósłby 6.639,75 zł brutto z wykorzystaniem części oryginalnych. W kosztorysie przyjęto stawkę za roboczogodzinę w wysokości 90 zł netto.

dowód: kalkulacja naprawy /k. 13-17/

Poszkodowany od 11 do 17 stycznia 2018 r. wynajmował na czas naprawy od powoda samochód zastępczy marki F. (...) za czynsz wynoszący 90 zł netto (110,70 zł brutto) za dobę. Powód obciążył poszkodowanego łącznie czynszem za najem pojazdu w kwocie 630 zł netto, tj. 774,90 zł brutto (7 dni x 90 zł netto/dzień + 23% VAT). Czas najmu obejmował m.in. czas na sprowadzenie części zamiennych (2 dni), czas naprawy (2 dni), dni wolne w trakcie naprawy (2 dni), czas przygotowania pojazdu do naprawy (1 dzień), czas schnięcia lakieru i przygotowania pojazdu do wydania klientowi (1 dzień). Pojazd zastępczy był potrzebny poszkodowanemu, by dojeżdżać do pracy i w dalszej komunikacji.

dowód: umowa najmu /k. 18/, faktura VAT /k. 19/, specyfikacja do okresu wynajmu pojazdu zastępczego /k. 20/, oświadczenie /k. 21/

Pismem z dnia 6 marca 2019 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty łącznie kwoty 4.584,89 zł tytułem pozostałej części odszkodowania za naprawę uszkodzonego pojazdu i odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w wiadomości mailowej 6 marca 2019 r.

dowód: wezwanie do zapłaty /k. 22-23/, wiadomość mailowa /k. 24/

Pismem z dnia 27 marca 2019 r. pozwany poinformował, że zweryfikował kosztorys naprawy powoda i byłby w stanie zaakceptować wyższe odszkodowanie do 7.177,76 zł brutto po przedłożeniu stosownych dokumentów. Odnośnie kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego, poinformował, że odszkodowanie zostanie rozpatrzone po udokumentowaniu wykonania naprawy i przeprowadzeniu oględzin ponaprawczych pojazdu przez rzeczoznawcę pozwanego.

dowód: pismo pozwanego /k. 47/

Stawki za roboczogodzinę wynosiły w 2017 r. 99 zł/103 zł netto.

Koszt naprawy pojazdu w oparciu o części oryginalne (części o jakości (...)), przy założeniu stawek za roboczogodzinę wyniósłby 6.993,72 zł brutto.

Koszt naprawy pojazdu w oparciu o części nowe (części o jakości (...)), przy założeniu stawek za roboczogodzinę wyniósłby 6.712,77 zł brutto.

Części o porównywalnej jakości (...), (...) są gorszej jakości, posiadają cechy różniące się od oryginałów, nie gwarantują przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody.

Uszkodzony pojazd i najęty to F. (...), który należał do segmentu (...).

Dzienna stawka najmu pojazdu zastępczego klasy (...) na terenie woj. (...) przy okresie wynajmu 7 dni wynosiła od 47,97 zł do 93,50 zł netto, a średnia 74,40 zł netto.

Niezbędny i uzasadniony czas najmu w związku z naprawą pojazdu wynosił 7 dni kalendarzowych, w tym: 3 dni czasu naprawy, 2 dni organizacyjne, 2 dni wolne od pracy.

dowód: opinia biegłego z zakresu motoryzacji /k. 65-92/

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o wymienione powyżej dowody, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron, a nie było podstaw, by podważać ich wiarygodność z urzędu. Oparto się także na opinii biegłego z zakresu motoryzacji

mgr K. S., jako że opinia została sporządzona rzetelnie, z wykorzystaniem wiedzy fachowej i doświadczenia zawodowego, logicznie uzasadniona oraz oparta na znajomości akt sprawy. Ponadto strony nie wnosiły zastrzeżeń do opinii biegłego.

Oddalono wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. K. jako, że sprawa została w całości rozpoznana w oparciu o zebrany materiał dowodowy i nie wymagała w tym zakresie wiadomości specjalnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Podstawę prawną roszczenia stanowił przepis art. 822 § 1 k.c., który stwarza po stronie ubezpieczyciela obowiązek zapłacenia określonego w umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej odszkodowania za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, wobec której odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z § 2 wymienionego przepisu, umowa obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w niej zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. W rozpoznawanej sprawie zdarzenie ubezpieczeniowe, odpowiedzialność pozwanego z umowy ubezpieczenia (...), legitymacja czynna powoda pozostawała poza sporem. Sporne okazały się koszty naprawy samochodu uszkodzonego wskutek zdarzenia z dnia 13 grudnia 2017 r., a także okres i stawka czynszu najmu pojazdu zastępczego.

Stwierdzić zatem należy, że pozwany zobowiązany był wypłacić odszkodowanie w kwocie umożliwiającej poszkodowanemu doprowadzenie pojazdu do stanu sprzed kolizji. Wartość odszkodowania powinna zatem odpowiadać co najmniej obiektywnie koniecznym i ekonomicznie uzasadnionym kosztom naprawy samochodu, pozwalającym na doprowadzenie uszkodzonego mienia do stanu sprzed zdarzenia ubezpieczeniowego. Poza zainteresowaniem ubezpieczyciela powinno natomiast pozostawać, czy poszkodowany w rzeczywistości naprawił swój pojazd, a jeśli tak, to przy wykorzystaniu jakich części. Roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana (por. wyrok SN z dnia 16 maja 2002 r. V CKN 1273/00, wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2018 r. sygn. akt II CNP 43/17, wyrok SN z dnia 8 marca 2018 r. sygn. akt II CNP 32/17, postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2018 r. sygn. akt III CZP 51/18).

Pozwany zarzucił, że poszkodowany nie poniósł kosztów naprawy w kwocie brutto, zatem odszkodowanie powinno być wypłacone w kwocie netto. Zarzut pozwanego okazał się chybiony. W pierwszej kolejności należy mieć na uwadze, że odszkodowanie zostało wyliczone w kwocie brutto, gdyż poszkodowany *nie* był podatnikiem (lub płatnikiem VAT - - w przypadku tego podatku to pojęcia tożsame podmiotowo). Z § 5 umowy cesji wynika wprost, że poszkodowany J. K. nie posiadał możliwości odliczenia podatku VAT od kosztów naprawy pojazdu. Ponadto pozwany przyznał i wypłacił odszkodowanie w kwocie brutto. Należy więc przyjąć, że pozwany uznał rozliczenie kosztów powiększonych o podatek VAT.

Uzasadniony w okolicznościach sprawy koszt naprawy wyniósłby 6.993,72 zł brutto, przy przyjęciu średniej stawki za roboczogodzinę 99/103 zł netto. Naprawa zakładała wykorzystanie części nowych oryginalnych, pochodzących od producenta pojazdu jakości (...). Naprawa przy użyciu wymienionych części nie spowodowały wzrostu wartości naprawionego pojazdu, lecz gwarantowałyby przywrócenie go do stanu sprzed szkody. Mając na uwadze wiek pojazdu (10 lat), celowym było zatem wykorzystanie tychże części do naprawy pojazdu, co pozwoliłoby na pełnowartościową naprawę. Należy zaznaczyć, że propozycja pozwanego zorganizowania naprawy pojazdu w sieci naprawczej nie mogła być dla poszkodowanego wiążąca. Kosztorys bowiem mający stanowić podstawę naprawy został sporządzony wadliwie, zwłaszcza co do stawki za roboczogodzinę i stosowanych rabatów na części zamienne. Zastosowanie tego rodzaju części zamiennych nie pozwoliłoby na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia. Bez istotnego znaczenia dla rozpoznania sprawy pozostaje propozycja pozwanego **zorganizowania naprawy pojazdu w sieci naprawczej współpracującej z pozwanym**, albowiem poszkodowany nie musi naprawiać pojazdu aby móc skutecznie domagać się odszkodowania za koszt jego naprawy, a zatem nie musi w tym zakresie w ogóle współpracować z ubezpieczycielem - co wynika z powołanych wyżej orzeczeń SN.

Mając powyższe na uwadze, powodowi przysługiwało dalsze odszkodowanie w kwocie 4.163,96 zł, odpowiadającej różnicy między należnym odszkodowaniem z tytułu szkody częściowej w pojeździe, a wypłaconą przez pozwanego kwotą (6.993,72 zł - 2.829,76 zł = 4.163,96 zł). Powód dochodził jednak niższego odszkodowania w kwocie 3.809,99 zł, które w całości zasądzone.

Wypożyczenie samochodu zastępczego pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze szkodą. Jednakże odpowiedzialność pozwanego jest ograniczona jedynie do obiektywnie koniecznych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów związanych z wyrównaniem szkody powstałej w majątku poszkodowanego. Dlatego też ustalając wysokość szkody związanej z najmem samochodu zastępczego, pod uwagę należało wziąć co do zasady przeciętny koszt

najmu pojazdu odpowiadającego klasą pojazdowi najętemu oraz obiektywny okres, jaki jest konieczny, a zarazem wystarczający do wykonania czynności związanych z likwidacją szkody w postaci uszkodzenia pojazdu.

Okres najmu nie może być jednak dowolnie ustalany. W wartości szkody mieści się bowiem jedynie okres, który jest wymagany i potrzebny dla dokonania naprawy pojazdu z uwzględnieniem technologicznego czasu naprawy, czasu związanego z przyjęciem i wydaniem pojazdu, a także w zależności od okoliczności, czasu potrzebnego na zamówienie części oraz okresu od zgłoszenia szkody do ustalenia zakresu uszkodzeń. W oparciu o opinię biegłego z zakresu motoryzacji, w realiach rozpoznawanej sprawy ustalono, że niezbędny i uzasadniony czas najmu pojazdu wynosił 7 dni kalendarzowe, w tym: 3 dni technologicznej naprawy, 2 dni organizacyjne i 2 dni wolne od pracy. Przed przystąpieniem do naprawy należało uzgodnić jej termin, zakres i zamówić niezbędne części zamienne tak, aby same czynności naprawcze wykonać w najkrótszym możliwym czasie.

Przechodząc do oceny zasadności dochodzonej stawki czynszu najmu, należy wpieryw wskazać, że poszkodowanemu przekazano informację o organizacji najmu pojazdu zastępczego przez pozwanego i akceptowanych przez niego stawkach czynszu w piśmie z dnia 15 grudnia 2017 r., tj. przed wynajęciem pojazdu zastępczego u powoda. W okolicznościach sprawy złożona przez pozwanego propozycja organizacji była dla poszkodowanego wiążąca. Obowiązkiem poszkodowanego zminimalizowanie rozmiarów szkody przez skorzystanie z propozycji pozwanego. Zaniechanie stanowiło naruszenie zasady lojalnej współpracy z pozwanym. Powód nie wskazał przy tym okoliczności usprawiedliwiających odrzucenie opisanej propozycji pozwanego.

Przyjęto w konsekwencji, że poszkodowanemu udostępniono kompletne informacje w przedmiocie wysokości uznawanej stawki czynszu - do 75 zł netto. Korzystanie przez poszkodowanego z droższej oferty stoi w sprzeczności z obowiązkiem minimalizacji szkody, wynikającym z art. 354 § 2 k.c. oraz art. 16 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Poszkodowany nie był co prawda zobowiązany do poszukiwania najtańszej oferty najmu samochodu na czas naprawy, lecz swobodny wybór oferty podmiotów zajmujących się najmem samochodów zastępczych nie jest nieograniczony. Tym bardziej dotyczy to sytuacji, gdy pozwany oferował poszkodowanemu zorganizowanie pojazdu zastępczego bez konieczności ponoszenia przez poszkodowanego jakichkolwiek wydatków. Wystarczyło, by poszkodowany skontaktował się z pozwanym, nie zachodziła konieczność poszukiwania przez niego samodzielnie korzystnej oferty najmu. Należało zatem przyjąć, że koszty najmu pojazdu zastępczego przekraczające koszty zaproponowanego przez pozwanego skorzystania z takiego pojazdu, nie są objęte jego odpowiedzialnością, jako że ich poniesienie nie było celowe ani ekonomicznie uzasadnione (por. uchwała SN z dnia 24 sierpnia 2017 r. III CZP 20/17).

W świetle powyższego, stwierdzić należy, że poszkodowany był związany propozycją pozwanego. Jednakże pozwany w toku postępowania likwidacyjnego nie uznał zasadność najmu. Wynika stąd, że nie zapewniłby pojazdu zastępczego przez uzasadniony okres najmu. Przez okres zasadnego najmu poszkodowany byłby więc zmuszony skorzystać z usług innego podmiotu. Zasadne odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie wynosiło więc 645,75 zł brutto (7 dni x 75 zł netto + 23% VAT), przy przyjęciu stawki najmu uznanej przez pozwanego oraz przez zasadny okres najmu powoda. Pozwany nie przyznał poszkodowanemu żadnego odszkodowania z tytułu najmu, zatem zasądzone na rzecz powoda kwotę 645,75 zł.

Mając powyższe na uwadze, zasądzone na rzecz powoda łącznie kwotę 4.455,74 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 marca 2019 r. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Świadczenia odszkodowawcze zakładu ubezpieczeń są bowiem terminowe, co oznacza, że zakład ubezpieczeń nie pozostaje w opóźnieniu co do kwot nie objętych jego decyzją, jeżeli poszkodowany po jej otrzymaniu lub wcześniej nie określił kwotowo swego roszczenia (zob. uzas. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 1999 r., III CKN 315/98). W rozpoznawanej sprawie powód wzywał pozwanego do zapłaty dalszego odszkodowania pismem, które zostało pozwanemu doręczone 6 marca 2019 r. Odsetki należało więc zasądzić po upływie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, tj. od 14 marca 2019 r.

W pozostałym zakresie powództwo jako niezasadne oddalono.

O kosztach rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielania stosownie do wyniku postępowania, które powód wygrał w 97%. Koszty postępowania w sumie wyniosły 2.064 zł. Na wskazane koszty złożyły się: poniesione przez powoda - opłata od pozwu 230 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17zł, wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł (łącznie 1.147 zł) oraz poniesione przez pozwanego - wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł (łącznie 917 zł). Wysokość wynagrodzenia pełnomocników wynikała z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Pozwany powinien ponieść koszty w wysokości 2.002,08 zł (97% z 2.064 zł), a poniósł koszty w kwocie 917 zł, zatem kwotę 1.085,08 zł należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda.

Zgodnie z art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c., mając na uwadze stosunek w jakim strony przegrały sprawę (powód 3%, pozwany 97%) pobrano od nich nieuiszczone wydatki w postaci wynagrodzenia biegłego sądowego w wysokości 1.118,07 zł. Od powoda pobrano 33,54 zł, zaś od pozwanego 1.084,53 zł.

Rybnik, 28 czerwca 2021 r. Sędzia